

Täidesaatev võim

Valitsuse pädevuses on kõikide oluliste Euroopa Liiduga seotud strateegiliste küsimuste ja poliitiliselt tundlike küsimuste sisuline arutelu ning ametnike tasandil lahenduseta jäänud konkreetsemate küsimuste ja probleemide lahendamine. Valitsus määrab kindlaks Eesti EL poliitika prioriteedid vastavalt Eesti 2035 pikaajalisele strateegiale ja valdkondlikele arengukavadele. Lisaks kiidab valitsus heaks Eesti seisukohad olulisemates ELi asjades ning vajaduse korral ka seisukohad Euroopa Liidu Nõukogu istungiteks (vt täpsemalt [EL asjade menetlemise juhised](#)).

Peaminister juhib ELi küsimuste riigisisest koordineerimist ning kannab poliitilist vastutust protsessi tõhusa ja eesmärgipärase kulgemise eest. Peaminister esindab Eestit ülemkogu kohtumistel ning valitsusjuhtide tasandil kokku tulevatel kohtumistel (nt euroala tippkohtumine).

Ministeeriumid vastutavad ELi asjades Eesti seisukohtade väljatöötamise eest oma vastutusalas ja tagavad nende kaitsmise ELi otsustusprotsessis. Ministeeriumidel lasub vastutus Eesti ELi poliitika kujundamisel ja elluviimisel oma valdkondades. Ministeeriumide eksperdid ja kõrgemad ametnikud osalevad nõukogu töörühmades ja komiteedes ELi õigusaktide eelnõude menetluses ning valmistavad ministrile ette taustamaterjale nõukogu kohtumisteks. Seisukohad tuleb kujundada koostöös teiste valitsusasutustega ja huvirühmadega ning need kinnitatakse vajadusel lõplikult valitsuses ja Riigikogus. Samuti vastutavad ministeeriumid vastuvõetud ELi õigusaktide riigisisese rakendamise eest.

Koordinatsioonikogu (KOK) on Vabariigi Valitsuse reglemendi alusel valitsuse korraldusega moodustatud ministeeriumidevaheline komisjon. KOKi kui ELi asjade koordinatsioonisüsteemi keskse organi peamised ülesanded on arutada ja lahendada kõiki Eesti ELis osalemise küsimusi ja tekkivaid probleeme. KOKi kaudu tagatakse valitsusele esitatavate seisukohtade kooskõlastatus ministeeriumide vahel, vaidlusküsimuste lahendamine, infovahetus ning kõikvõimalike muude Euroopa Liiduga seotud probleemide väljaselgitamine ja lahendusvariantide leidmine. KOK sõelub välja need küsimused, mille kohta on vaja kinnitada seisukohad valitsuses.

KOKil on **poliitika planeerimise tasand** (KOK II), mille alalisteks liikmeteks on Välisministeeriumi Euroopa ja Atlandi-ülese koostöö asekanstler, Rahandusministeeriumi finantspoliitika ja välissuhete asekanstler, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi siseturu asekanstler, Eesti alaline esindaja Euroopa Liidu juures (Coreper II saadik) ja alalise esinduse asejuht (Coreper I saadik) ning Riigikantselei strateegiadirektor. Poliitika planeerimise tasandi koosolekutel võivad liikmetena osaleda kõikide ministeeriumide asekanstlerid, Riigikantselei direktorid, peaministri või ministrite nõunikud. KOKi poliitika planeerimise tasandi koosolekud ei ole regulaarsed, vaid neid kutsutakse kokku vajaduse korral.

KOKi poliitika koordineerimise tasandi (KOK I) koosolekud toimuvad igal kolmapäeval ning selle tasandi alalisteks liikmeteks on kõikide ministeeriumide ametnikud, kes juhivad või koordineerivad ministeeriumi Euroopa Liidu suunalist tööd ning kellele on ministeerium andnud KOKis otsustamise pädevuse. KOK I töös saavad osaleda Riigikantselei ELi asjade direktori kutsel vaatlejana ka Riigikogu Kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, Riigikontrolli, Õiguskantsleri Kantselei ja Eesti Panga esindajad.

Riigikantselei ELi sekretariaadi (ELS) ülesanne on nõustada ja toetada peaministrit Euroopa Liiduga

seotud küsimustes ja Euroopa Ülemkogu kohtumiste ettevalmistamisel, osaleda Euroopa Liidu asjades seisukohtade kujundamises ja tagada valitsuse otsustusprotsessi korrektsus, korraldada ELi koordinatsioonikogu tööd, kooskõlastada juhiseid Coreperi istungiteks, korraldada ELi otsustusprotsessiga seotud dokumentide haldamist ning jälgida ELi õigusaktide ülevõtmise menetlust. Lisaks koordineerib ELS Eesti ELi suunalist personalipoliitikat. Sekretariaati juhib Riigikantselei ELi asjade direktor, kes nõustab peaministrit ELi küsimustes ja juhib KOKi tööd.

Eesti alaline esindus ELi juures (AEEL) esindab valitsust ELi institutsioonides toimuvatel kohtumistel (nõukogu istungid, Coreper, nõukogu töörühmad ja erikomiteed, komisjoni komiteed) ning on tähtis ühenduslüli suhtlemisel ELi institutsioonidega. AEEL juhib ja suunab ka Coreperide ettevalmistust.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 22.10.2024